

III. évfolyam 3. szám

Hegyí Imrét, falunk szülöttét Pro Comitatu díjjal tüntette ki a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei közgyűlés. A díjat Szabó György, a megyei közgyűlés elnöke adta át Miskolcon, a megyeházán, nemzeti ünnepünk október 23-a alkalmából.

(Írásunk a 2. oldalon.)

Nagy volt az aszály

Az őszi mezőgazdasági munkákról szóló tájékoztatóját a címben szereplő mondattal kezdte Molnár István. A betakarítási adatok erről tanúskodnak, mert: búzából 22 mázsa, árpából 19 mázsa, napraforgóból 12 mázsa termelt hektáronként. A kukorica szépen indult, de a tartós szárazság miatt a termés említésre sem méltó. A szőlőnél mintegy 25 százalékos volt a kiesés. A termés igen széles skálán mozgott, hektáronként, dőlőnként nagy volt az eltérés. A minőség jó. Hagyományosan a Hungarovinnél értékesítettek mintegy 10 ezer hektoliter úgynevezett seprős bort.

A vetés az időjárás miatt október 29-én fejeződött be. A négy község határában 900 hektár búzát vetettek. Kárpótlási jeggyel licitáláson vásárolt földek tulajdonosainak szántást és vetést végeztek. Aki igényelte vetőmagot is vásárolhatott. Ők a négy község határában 50 hektár búzát vetettek el. Ebből a bogácsi határban 20 hektárt. A mélyszántást november 20-ra szeretnék befejezni. Parlagot nem akarnak hagyni.

Eddig a négy község határában három licitálás volt. Az összes licitálandó terület 776 hektár. Október 14-ig 362 hektárt, a terület 46 százalékát vásárolták meg, amelyből szántó 278 hektár, a többi gyeperdő és szőlő. E területből a bogácsiaké 289 hektár, belőle 127 hektár a szántó. 80 hektárt a tulajdonosok használatra adták a szövetkezetnek, aranykorona érték szerint. A tagok is ezen elv szerint kapják a földjük után járó összeget.

A Bogácsi Télben a magángazdákkal folytatott beszélgetésről számolunk majd be olvasóinknak.

Árpád Géza

Kiforrt az idei bor

Pro Comitatu díj Hegyi Imrének

Hazaszeretetből, hősiességből, tisztaságból mutatott példát a magyar nép szabadság- és függetlenség-vágyának az egész világ és az utókor csodálatát, tiszteletét kivívó forradalma és szabadságharca 1956-ban. És példát mutatott a megtorlás éveiben becstelenségből is. Ma már azonban el kell feledni bizonyos sérelmeket. Elmúlt az ökölbe szorított kezek ideje.

Egyebek között a sentieket mondta ünnepi beszédében Seffer Ferenc önkormányzati képviselő Borsod-Abaúj-Zemplén megye október 22-én megtartott ünnepi közgyűlésén. Az 1956. évi forradalom és szabadságharc évfordulója, valamint a Magyar Köztársaság 1989. évi kikiáltásának napja alkalmából rendezett ünnepségen Szabó György, a megyei közgyűlés elnöke felolvasta Göncz Árpád köztársasági elnök táviratát, amelyben végtelen sajnálkozását fejezi ki, hogy más irányú elfoglaltsága miatt nem tud részt venni az ünnepségen, amelyre meghívták. Tisztelettel és barátsággal köszöntötte a közgyűlés résztvevőit, megyénk lakosait, azzal, hogy ápolják a forradalom és szabadságharc hagyományait.

A közgyűlés tagjai mellett megyénk országgyűlési képviselői, a parlamentipártok prominens személyiségei, társadalmi intézmények, szervezetek, egyházak, képviselők kaptak meghívást az ünnepi közgyűlésre, amelyen Szabó György a megye kitüntetett díjait adta át.

A kisközségek életben maradásáért, és gyarapodásáért, az emberléptékű településfejlesztésért, megyénk művelődési mozgalmainak és társadalmi szerveződéseinek segítéséért, fél évszázados közéleti munkás-

ságáért Bogács szülöttének, Hegyi Imrének a Pro Comitatu díjat adományozta a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés.

Hegyi Imre a történelmi Borsod-Gömör-Kishont vármegye Nemzeti Bizottságának titkára és alelnöke, a Nemzeti Parasztpárt titkára, a vármegyei törvényhatóság, majd a megyei tanács tagja és országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfront megyei alelnöke és titkára volt nyugdíjba vonulásáig. Minden lehetséges fórumon szót emelt a települések és kistérségek fejlődéséért, a vidék polgárosodásáért, az arányos településfejlesztésért. Jelentős szerepet vállalt 1945-től a műkedvelő művészeti munka minőségi fejlesztésében, az Olvasó Néperért mozgalom kibontakoztatásában. A honismereti munka lelkes támogatója. Hősi emlékművek felállításáért harcolt. Emléktáblák elhelyezését szervezte, könyvtárat alapított, sportpályát létesített, kutat, publikál. Szívéigye a népfőiskolai és népi kollégiumi mozgalom. Propagálója a kistermelésnek, háztáji gazdálkodásnak, a családi vállalkozásoknak. Honismereti tevékenységében kiemelkedő a Matyósföld értékeinek felkutatása és közkinccsé tétele, a Matyósföld című periodika szerkesztése. A Tokaji Írotábor egyik alapítója. Jelentős szerepet töltött be a megye irodalmi folyóiratainak létrehozásában, szerkesztésében, a megye íróinak és költőinek a megismertetésében. A 75 éves Hegyi Imre nyugdíjasként is aktív, a Társadalmi Egyesülések Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szövetségének munkájában vesz részt. Történelmi sorsfordulókat megélt tapasztalatai, mélyseges embersége és tenni akarása példaadó lehet az ifjabb nemzedék számára is.

Idős emberek találkozója

Kettőszázhuszonnyolc 70 éven felüli polgártársunkat hívta meg Szajlai Sándor polgármester beszélgetésre. Aszokásos téli összejövetel az influenzajárvány miatt elmaradt. A mostani nyári találkozón pénzt ugyan nem osztottak, mint máskor, de a szerény jóízű vacsorát jó hangulatban fogyasztották el a megjelentek. Mintegy 30 beteges idős emberek házhoz vitték a vacsorát. Az összejövetel, a találkozás teremtett jókedvet. Jó néven vették a polgármester tájékoztatóját a nehéz időben is felmutatható eredményekről és a gáz, a vezetékes ivóvíz és szennyvíz bevezetésének tervé-

ről. Szólt a kárpótlásról, a földlicitálásról is. Ez az idős nemzedék sok mindent megélt. Sokat dolgozva magának épített házat, még szebbet gyermekeinek, segített az unokáknak, még komfortosabbra is futja erejükből. Bánatuk, hogy sok gyerek és unoka már munkanélküli. A családok összefogása átsegíthet a bajokon. A Hagyományörzős Kör bemutatta a „Bogácsi fonó”-t. A fiatalkori emlékek nyomán legelőször a 80 éves asszonyok perdültek táncra. Napokig emlegették az összejövetelt.

Hegyi I.

ÚJ TÖRVÉNY – ÚJ ÉRTÉKEK?

Tantestületünk lépést tartva a változással igyekszik nyomon követni az új oktatási törvény vitáját. Látjuk, érzékeljük a törvény körüli huza-vonát, de tapasztaljuk, hogy az idő múlásával egyre több olyan „rügy” is fakad a „törvény fáján”, amiből lehet az érési folyamat végén „élvezhető gyümölcs”.

A legutóbbi nevelési értekezletünkön „együtt érlelhettük” az oktatás, a nevelés „szellemi gyümölcsét” dr. Nagy Andor tanár úrral az egri tanárképző főiskola tanácsvezető főiskolai tanárával, községünk régi barátjával. (Csak zárójelben említem meg és emlékeztetek a '80-as évek közepére – végére – az Iskola Tv által, Bogácsról, az iskoláról forgatott tv-filmekre – amelyek forgatókönyvét írta. De szellemi atyja és szervezője volt azoknak a bogácsi szüreteknek is, ahol a világ minden tájáról gyűltek össze a „szüretelő Iskola Tv-ek”, hogy a szakmai tapasztalataik gyarapítása mellett vigyék el a világba Bogács hírért, vendégszeretetéért. A zárójelet még ne zárjuk be, hiszen amikor a fent említett eseményekre gondolunk, azaz iskolánkról, az oktatásról, a közelmúlt eseményeiről váltunk szót, agyunk vetítésvásznán meg kell jelenjen a mindig vidám, önzetlen, segítőkész, ötletgazdag Varga Sándor alakja – akinek emlékét sokan tiszteljük.)

Tehát még semmi sem dőlt el. A meglehetősen eltérő, egymásnak ellenszegülő véleményekből csak következtetni lehet bizonyos irányokra. Az látszik, hogy a kialakítandó iskolaszervezet első lépése az alapvetően kiegyenlítő jellegű „elemi” oktatás, aminek kerete a tízosztályos általános iskola. És ez merőben új feladat, új kihívás különösen az olyan vidéki iskolák számára mint a bogácsi. Miért? Mert a törvénytervezet az egymásra és egymásba épülő általános és középiskolai intézményszerkezet megteremtését a sajátos „iskolapiacosítást”, ami kiválóan működhet azon nagyobb településeken, ahol közel egymás mellett működnek általános és középfokú oktatási intézmények.

De a kistelepüléseken, – mint a mi községünk is –, ahol csak egy iskola működése várható a jövőben is – saját magának kell megteremtenie saját „konkurenciáját”, hogy a bogácsi gyerekek fejlődése, egyáltalán esélye a továbbtanulásra azonos legyen a több oktatási intézménnyel rendelkező települések gyerekeinek esélyeivel. Nem egyszerű feladat egyik „szereplő” számára sem.

A szülő természetesen szeretné minél tovább maga közelében tudni a gyermekét, megkímélve a korai pályaválasztás gyötrelmeitől, de gyermeke sikeres továbbtanulása esélyének tudatában.

Az iskolát fenntartó önkormányzatunk anyagi, erkölcsi felelősségének tudatában becsülettel teljesítette, illetve tudta teljesíteni kötelezettségeit. Azonban a törvény várható érvénybelépése újabb terhet ró az önkormányzatra. Reményeink szerint a többlet anyagi teherből a központi költségvetés is nagyobb részt tud vállalni.

Az iskola a tanulókkal, a nevelőkkel, – helyzetüknél fogva – a figyelem központjában állnak (csetenként kiszolgáltatva).

A nevelőtestület nyitott minden új feladat befogadására. A várható új törvényt, a változásokat sem sorscsapásként éli meg. A jövőben a minőségében és mennyiségében is más feladatok megoldása kívánja, a „szereplők” harmonikusabb együttműködését. Az együttműködés a célok meghatározásán keresztül indulhat el. A szülők, az Önkormányzat felelőssége a célok megjelölésében, és nem utolsósorban a feltételek biztosításában módosult. Tudomásul kell vennünk, ha azt akarjuk, hogy a bogácsi gyerekek közelünkben készüljenek fel az életre, a pályaválasztásra – tanuljanak több nyelvet, ismerkedjenek meg a számítógéphasználat és -működés alapjaival (és még több példa sorolható) – annak ára lesz. Bővíteni kell a foglalkoztatótermek számát és felszereltségét. És azt hiszem nem elhanyagolható tényező a sorban az önálló, kreatív, kezdeményező pedagógus szerepe sem. A várható jól megfogalmazott célokat az iskolában, – mint értékteremtő műhelyben – mi igyekszünk szellemi, pedagógiai értéké alakítani.

A helyi nevelési rendszerünkben megkülönböztetett figyelmet fordítunk mint értékekre:

1./ A testi, lelki egészség gyarapítására. A sokféle, nem kívánatos hatások kivédésére, távoltartására (stressz, félve írom le: drog stb.).

2./ A műveltségi szint fejlesztésére. A permanens műveltség megalapozására – ennek lényege a személyekre, tanulókra kidolgozott pedagógia. Reméljük, hogy az iskolai élet főszabályozója: a tantervek (kerettantervek) erre lehetőséget biztosítanak. Olyan fogalmak, kategóriák kerülnek előtérbe, mint az igazság, a szép felismerése, a jóság gyakorlása, a hazaszeretetre nevelés, valamint a médiaismeretek.

3./ Erkölcsösségre – erkölcsi nevelésre – annak tudatában, hogy az erkölcs mindig viszonyt fejez ki, kifejezi az egyén és a társadalom viszonyát. Ezek a normák válnak „benső” készséggé.

4./ Toleranciára – „másság” elismerésére. Ez kifejeződik a különböző világnézetek megjelenítésében, ami a gyerekeknél még inkább csak világkép. (Vitakészség fejlesztése – az érvek és ne a hangerő, a tekintély győzzön.)

Az iskola és környezetének kapcsolatában jelentős szerepe lesz az Iskolaszéknek. Jelentősége kidomborodhat az intézmény pénzügyi, gazdasági menedzselésének koordinálásában. Az iskolavezetéssel karöltve lehet olyan segítőtársakat (szponzorokat) felkutatni, akik az iskola pedagógiai programjának, nevelési rendszerének ismeretében szívesen áldoznak annak megvalósításáért.

Helyzetünket bonyolítja a cigánytanulók hátrányos, sokszor rendezetlen körülménye. Programjainkat nevelési feladatainkat ezen sajátosság figyelembevételével készíthetjük, ami sokszor a feladatok, „megketőztetését” jelentik számunkra. Szeretnénk azt is elkerülni, hogy a várhatóan tízosztályos általános iskola utolsó két osztálya ne konzerválja tovább a hátrányokat. Felelőségünk közös a jövő nemzedékek gondolkodásmódjának alakításában is. A gyerek érdeklődését jó ha ébren tartjuk az értékek tisztelete iránt. Különösen nagy jelentősége van a község „közös” értékeinek megtartásában, megvédésében (pl. hogy a kicsinyes, amatőr, kalmár szellemnek ne essenek áldozatul értékeink, mint a Hintóvölgy – amit lehet, már a következő generáció csak „autószozi” néven fog ismerni).

Befejezésül szeretném hangsúlyozni, hogy az iskola – mint nyitott intézmény – nem határozódik el a község eredményeitől, de gondjaitól sem.

Ami a községnek öröm, az jó iskolának, de tűrjük a gondok begyűrűzését is. Szerencsére gyerekeink legtöbbször vidámak, derűsek. De azt is érzékeljük, hogy a szülők önzetlenül, sokszor erejüket meghaladva gondoskodnak gyerekeikről. Ők pedig tudják, aki nem szorította keményen össze a száját, nem verejtékezett, azzal általában könnyörtelenül elbánik a dolgok szigorúsága, az könnyűnek találta és fölmorzsolódik.

Csodát nem várunk, de úgy gondoljuk, ahol létezik barátság, megértés, tudás, ott lehet nyugalom, eredmény.

Nyeste István

KÉT NAP A GYÖKEREKNÉL

A (világ)találkozó keretében felavatták Bogácson, az Újsoron a község szülöttének, Víg Rudolf népzenekutatónak emléktábláját.

Fotó: Laczó József

Ez évben Szent István királyunk ünnepe alkalmából Bogács község önkormányzata – ha csak két napra is, de – hazahívta az országba, világba kirajzolt bogácsiakat. A hazahívó ünnep immáron a bogácsi I. (világ)találkozója néven kerül be a község, sőt egész megyénk történetébe.

Úgy mondják a dél-borsodi üdülőfalut ismerők, ám a gyökereiket tekintve nem oda kötődők – olykor nem kis irigységgel – ezen a Bogácson mindig történik valami. Így igaz, hisz ha csupán az elmúlt két-három hónap történéseit idézzük is fel, olyan eseményekről számolhattunk be, mint az I. Bükkaljai Borfesztivál, a kamaraénekesek, a fúvószenészek, a képzőművészek tábora, vagy a nemzetközi népzenei találkozó.

A mostani, és minden más településnek is ötletet, példát adó, kétnapos (világ)találkozó – amelyre sokfelől hazajöttek a hajdani bogácsiak – augusztus 20-án délelőtt a műemlék Szent Márton templomban ünnepi szentmisével kezdődött. Azt követően a templom melletti II. világháborús hősi emlékműhöz, a térdeplő kőkatonához vonultak a résztvevők, ahol előbb Hegyi Imre, a Bogácsi Kör nevében emlékezett meg a világháború bogácsi áldozatairól – kibangsúlyozva, hogy ez a falu minden más tele-

pülést megelőzve az országban elsőként, már 1946-ban emlékművet emelt az elesett magyar hősöknek és áldozatoknak – majd az egykori, ma is élő bajtársak elhelyezték az emlékezés és a kegyelet virágait az emlékmű talapzatánál.

A község művelődési házában folytatódott ezután a program. A zsúfolásig megtelt nagyteremben a Himnusz hangjai után Szajlai Sándor polgármester mondott ünnepi beszédet. Mindenekelőtt augusztus 20-a jelentőségét, Szent István ünnepének mához szóló üzenetét hangsúlyozta. „A feladat nem volt kicsi István idejében. Ő azt sikeresen megoldotta. A feladat nem kicsi ma sem. De képesek leszünk-e mi Istvánhoz hasonló tettekre? A válaszok, miként a tettek sem – mivel az időnk szűkre szabott – nem késhetnek.”

Az ünnepi beszéd után adták át az önkormányzat által egy évvel korábban alapított, most első alkalommal odaítélt díjakat azoknak, akik Bogácsért hosszú időn át sokat tettek, településükért eredményesen munkálkodtak. A Bogácsért elnevezésű életműdíjat első alkalommal Csiki János kapta, aki hosszú éveken át volt a község tanácselnöke. Az ő ideje alatt formálódott, alakult ki a község mai markáns arculata, s vált üdülőfaluvá.

A Víg Rudolf-díjat hosszú, eredményes kulturális tevékenységükért a Hórvölgye Tsz támogatásával létrejött pávakör alapító tagjai kapták meg.

A harmadik elismerés az Alkotói-díj ugyancsak méltó kezekbe került. Ezzel Daragó Károlynak, a művelődési ház igazgatójának országhatárokon túl is ismert kulturális munkásságát, szervezőképességét jutalmazták.

Délután falunéző, határjárás, majd baráti beszélgetés, illetve a hagyományörző együttes előadásában a Bogácsi fonó megtekintése szerepelt a programban.

Másnap, szombaton délelőtt az Újsoron, az 51. számú ház falán Hegyi Imre emlékbeszédével, a pávakör színes dalsokrával – édesanyja, özvegye és gyermekei jelenlétében – felavatták a (világ)találkozó résztvevői Víg Rudolfnak, a Bogácsról elszármazott népzenekutatónak, Kodály Zoltán tanítványának, munkatársának, a cigányfolklor nemzetközileg elismert kutatójának emléktábláját.

Délután a bogácsi hőfürdő színpadán szín pompás népitánc-bemutató következett, majd pincsesori kirándulás borozgatással, tárogató muzsikával, s végül a Hőfürdő éttermében bállal zárult a kétnapos eseménysorozat.

Hajdú Imre

Becsengettek

Az 1993–1994-es iskolai tanévben 213 tanuló iratkozott be iskolánkba. 14 tanuló-csoportban (osztály) és két napközis csoportban tanulnak.

Az 1993. szeptember 1-jén megtartott iskolai tanévnyitón Lukács Lajosné igazgatónő a következő kedves szavakkal üdvözölte az első osztályosokat:

– Szeretettel köszöntelek titeket, iskolánk valamennyi tanára, dolgozója és tanulója nevében. Örülünk érkezéseteknek! Bizakodva nézünk rátok, remélve, hogy mindannyian méltó tagjai lesztek közösségünknek. Az izgalmat, amit az ismeretlenség okoz, feloldja majd a kíváncsiság, a vágy, a tudás iránt. Egyikőtökben se legyen félelem! Itt csak kaptok! Tudást, barátságot, sok szép élményt. Kitágul előttetek a világ, ha megtanultok írni, olvasni, számolni. Akarjátok tudni minél többet és többet, s egyre inkább ráébredtek a világ szépségeire.

Ha ezt ügyesen, szorgalmasan teszitek, semmi nehézséget nem fog okozni számotokra és öröm lesz a tanulás. Őrizzétek meg játékos kedveteket. Itt is lesz lehetőség rá. Háláljátok meg jó munkával, jó magatartással szüleitek eddigi gondoskodását, hogy büszkéek lehessenek első osztályos gyermekeikre.

A megjelent szülőkhöz pedig így szólt:

– Ha holnap reggel elengedik, vagy elkísérik gyermeküket iskolánkba, nyugodt szívvel és örömmel tegyék. Tanító nénijük gondosan készülni a gyerekek fogadására. Minden készen állahhoz, hogy barátságos, otthonos teremben egy új család, az osztály közössége formálja gyermeküket tovább. Legyünk ebben őszinte társak. A gyerekek most már a mieink is, felelősek vagyunk értük. Tudniuk kell, hogy szeretettel, féltő gondoskodással neveljük, tanítjuk őket. Több gondot, odafigyelést jelent majd Önöknek is az iskolai élet. Gondjaikkal forduljanak segítségért bármelyikünkhöz.

Az 1993/94-es iskolai tanév első osztályosainak névsora.

1. a osztály. Vezetője: Jankóné Jónás Zsuzsa tanár. Bodnár Bernadett, Budai Enikő, Csendes Máté, Fülöp Mónika, Hák Gyula, Pócza Attila, Lénárt József, Lóczi Andrea, Janko Barna, Mikes Attila, Nagy Kornél, Sári Brigitta, Szajlai Csilla.

1. b osztály. Vezetője: Tóth Rózsa tanár. Farkas András, Farkas Gyula, Farkas Katalin, Kállai Renáta, Pusomai Aladár, Pusomai Angéla, Pusomai Éva, Pusomai Ibo-lya, Pusomai István, Pusomai Szilvia, Sztai László, Sztai Szilvia.

Jankóné Jónás Zsuzsa tanár vezetésével szép műsorral köszöntötték a tanévnyitón megjelenteket. A műsor szereplői: Makó Zsanett 3/a osztály, Farkas Kitti 2/a, Tóth Klaudia 2/a, Jankó Gergely 2/a, Tóth Zsanett 4/a, Verhóczy Dóra 7/a és Galambos Gréta 8/a osztály tanulói voltak.

1992/93. tanévben végzett 8. osztály névsora

Az elmúlt tanévben végzett bogácsi gyerekek. A fotón még hetedik osztályosként

Bajzáth Krisztián, Balogi László, Boldizsár Nikoletta, Csiki Bernadett, Csiki László, Derda Zoltán, Győri Krisztián, Gyuresik Péter, Hazafi Anita, Hócza László, Koczka Péter, Kovács Krisztina I., Kovács Krisztina II., Majnár István, Márton Zsolt, Molnár Judit, Molnár Zsuzsanna, Németh Ákos, Péter Zoltán, Pipás Tímea, Szajlai Julianna,

Répási János, Tóth Csaba, Várnai Krisztián, Zilai Péter.

A végzettek közül továbbtanul: 3 fő gimnáziumban, 7 fő szakközépiskolában Eger, Mezőkövesd, Miskolc (zenci), 10 fő szakmunkás – főleg kereskedelmi, 2 fő 10 hónapos tanfolyamra iratkozik be, 3 fő a 8. osztályt már egy egri gimnáziumban végezte.

ŐSZI HANGULAT...

...a cserépi úti pincesor

Infrastruktúra, urbanizáció, magyarul: városiasodás

Mondandóm a jövő számára történelmi tényként: 1993 novemberében Bogács a vezetékes ivóvíz és a gáz bevezetésének lázában égett. A takarékszövetkezet új épületében az intézés érdekében több százan ellátogattak. Vizitáltak és ügyfélként jelentek meg. A maiak számára pedig: a XX. század, vagy másképpen a második évezred utolsó éveiben való helyi tennivalóinkról írnek.

Karácsony közeledtével eszembe jutottak a polgári iskolai történelemtanárom szavai, amit az ezredik év közeledtével az akkori közhangulatról mondott. Az emberiség körében elterjedt, hogy 1000-ben vége lesz a világnak. Voltak, akik „csak egy nap a világ” hangulatában kirúgtak a hámból, mások jámborul viselkedve készültek a megérdemelt mennybeli életre. A monda szerint megjelent az Úr angyala és közölte: az Úr még 1000 évet adott az emberiségnek. A 2000. év közeledik. Az 1000 körül élt ember nem sokat tudhatott a világról. A ma embere a szobájában ülve látja a megveszekedett embertelenséget, a háborúkat, a parlamenti acsarkodásokat, a gyűlöletet, egymás letiprását. Ma is találkozunk emberekkel, akik a viágvégéről beszélnek. Mások meg azért dolgoznak, hogy ne legyen háború. Sokan azért, hogy a természetet, a környezetet védve mentse meg az emberiséget. Vajon 2000-ben megjelenik-e az Úr angyala és mit mond majd. Én úgy gondolom, az Úr már a múlt században üzent az emberiségnek. Madách Imre „Az ember tragédiája” című színjátékában, amikor is azt mondotta „ember küzdj és bízva bízzál”.

A világ nagy felfordulásban van. Nálunk is. A falvakban az emberek többsége azonban tette azt, amit ősei is évszázadokon át, termeltek. Tehát küzdöttek és mindig bizakodtak. Községünkben tized koronatanúságával állítom –, mégpedig becsülettel. Ilyen volt a művelődési ház, a fürdő és az egészségház építése, hogy csak a jelentősebbeket említsem. A fürdő működése, a vendégek fogadása, ellátása sok változást hozott a község életében. Most csak a településpolitikaiakat

hozom fel. Minden utca portalanított, egyik oldalon szilárd anyagú járda van, a főutcán mindkét oldalon. Vezetékes ivóvíz hosszabb ideje néhány utcában. Aránylag korszerű az egészségház, az óvoda és az iskola. 450 telefontalpedig sok nagyközség által irigyelt helyzetben vagyunk. Eleink jól telepítették a középületeket. Az utódok méltó módon folytatták ezt. A fürdőtől az iskoláig 5-600 méteren belül létesült szinte minden középület. A művelődési háztól az iskoláig pedig különösen összpontosult, és ráadásul a főutca – Alkotmány utca – egyik oldalán szinte szomszédokként. Egy település életében ez rendkívül kedvező körülmény. Sok település megirigyelhetné ezt a „városias mag”-ot.

Az újabb létesítmények elhelyezése körül olykor vita volt, mint például az iskola esetében. A közvélemény-kutatás során a község lakosságának többsége a főutcán ajánlotta az új iskola építését. Így ékeskedik a mai helyén. Sajnos, nem volt körültekintő a tanács a pártház építésénél, mert a térből vettek el területet. A művelődési ház mellett jobb lett volna felépíteni. A Kenderföldet a Szilvással együtt és a – hajdanvolt Kutyaszorító – ma Viola utca környékét egyidőben kellett volna szabadkézből értékesíteni. A labdarúgó-pályát, amely most kelet-nyugati irányú, észak-déli irányban kellett volna átalakítani. Ilyenformán a Viola utca és az Ifjúság utca, mint nyugati terelőút szolgálna a keskeny József

Rákóczi utcában egy már majdnem romos házat és a másik oldalon egy melléképületet közlekedésbiztonsági okból meg kellene szüntetni. Sorolhatnánk még több tennivalót is.

A vezetékes ivóvíz és a gáz bevezetésének előmunkálatai már megkezdődtek. A piacon tárolják a műanyag csöveket.

1994 tavaszán, nyarán a község utcáit feltúrják a csövek lefektetése előtt. Mindenfajta közlekedésnek nagyobb figyelmet és türelmet ajánlatos tanúsítani. A téli időszakot hasznosan kellene felhasználni a telken és a házon belül adódó szerelési munkák célszerű és takarékos elvégzésére. A már meglévő vízvezetékrendszer és

a házi központi fűtési rendszer átalakítására. A mai rendszerek biztonsági tartalékként való felhasználására. A művelődési ház és az áfész iparcikkboltja közösen bemutatóval egybekötött tájékoztatót szervezve a szerelvények ajánlására, takarékos használatára.

A szennyvízcsatorna ismereteim szerint az utca közepén halad majd. Ez még nagyobb körültekintést igényel. E munka befejezte után egy három centiméteres bitumenréteggel borítják le a felbontott utcákat. A járdák építése, felújítása és kiigazítása, minőségi javítása az önkormányzat és a lakosság közös feladata. Ezután következő „szépítő” munkák már kinck-kinck a ház előtt ad tennivalót. Jó szívvel ajánlom polgártársaim figyelmébe az e téren való összefogás hasznosságát a faluszépítés érdekében. Az egyéni arculatú házak csinosítása és a virágosítás a tulajdonos ízlése szerint történhet. A sokszínűség nemcsak változatosság, hanem maga a szépség. Ez az önrendező buzgalom a küzdve bizakodók munkája, az idelátogatók elismerését válthatja ki olyképp, hogy szívesen jönnek vissza ebbe a szép „kis városkába”.

A polgármester úr a Bogácsi Télben a már feldolgozott adatok ismeretében ír majd tájékoztatót a vezetékes ivóvíz és a gáz bevezetéséről. A Bogácsi Kör a Téli Népfőiskola szervezésével lesz segítségére a község lakóinak újabb ismeretek megszerzésére. Az elmúlt két hét folyamán többször volt alkalmam tapasztalni a takarékszövetkezetben az ott dolgozó és a polgármesteri hivatal tisztviselőinek sokszor túlórával végzett munkáját.

Mindig jól és szépen öltözötten, frissen, figyelmesen, halk udvariassággal, olykor mosolyogva kedves szóval intézték a hozzájuk forduló ügyeit. Ahol embernek szolgáltatást végeznek, hasznosítják ezt és tegyék általánossá. A Téli Népfőiskola ahhoz is segítséget kíván nyújtani, miként hasznosítsuk majd a több szabad időt művelődésre, a családi élet emelkedettebbé tételére és gyermeknevelésre. Az élet szebbé tételére.

Hegyi Imre

Víg Rudolfra emlékezve

Tisztelt emlékezők!

Ezen épület helyén állt az a ház, amelyben 1929. június 25-én felsírt egy gyermek hangja. Víg Mihály és Farkas Magdolna elsőszülött fia Víg Rudolf jelezte világrajöttét, az apai nagypapa Víg János házában. Vajon gondolt-e e házban valaki a boldogság pillanatában arra, hogy majd 64 év múlva emléktábla jelzi, a családbeli nagy eseményt, amely ma a fölnevelő és útjára bocsátó, majd egyidőben hazahívó közösség ünnepe. A szülőfalué, de tudtára adja a világnak is. A szülőfalu nevében köszönetet mondok Majoros Éva asszonynak, a kibővített és most más arculatú ház tulajdonosának, hogy hozzájárult az emléktábla elhelyezéséhez. Csiki Lászlónak pedig a mives munkát.

A hely, a legkövetlenebb környezet, a család, mint fölnevelő és útravalót adó erő meghatározó egy ember életében. Ezt a temetésén, egy jeles évfordulón, vagy mint most is az emléktábla avatásán próbáljuk elmondani. Gyerekkoromban az Andornak falurészre gyakran jártam apai nagyszüleimhez. Tapasztaltam, hogy az akkori Újsor e részén jó humorú emberek éltek. Ilyen volt az öreg Reccsent Víg János csordás is. Rudi mellett verve mondta az őt bántóknak; tudd meg Reccsent unoka vagyok. Anyai nagypapa Farkas István is jó humorú ember volt. Elpusztíthatatlan, természetes tréfacsináló kedvét és vidámságát volt tehát kitől örökölnie. Gyermekien örült ha a környezetét megbotránkozathatta. A korán eltávozott Miklós testvére nagy lelki erővel és tréfálkozva viselte el az őt ért szerencsétlenséget, fél karja elvesztését.

Édesapja kiváló kőműves, de sok minden máshoz is értő ember volt. Anyai nagyanyja közismert nevén Fodor Panni néni mint buzgó vallásos asszonyra emlékszem, aki a korabeli parasztasszonyok sorából intelligenciájával is kiemelkedett. Anyai ágon Jani nagybátya mint harangozó, nemcsak a kötelet kezelte mesterien, hanem – különösen Petőfitől – sok verset mondott nagy ítélettel. Ferenc nagybátya az apai nagypapa mesterségét folytatta, kőfaragó mester volt. Feleségével Tóth Rozáliával és Jani bátytyával láttam őket az öreg iskola alkalmi színpadán népszínművekben játszani. Juli nagynénje boltos is volt, emellett jónevű varrónő, a bogácsi intelligenciának kenyeret sütött és finom ételeket főzött.

Az igazi múzsa mégis az Édesanyja volt. Nemcsak beszélni, hanem énekelni is tőle tanult. A szüleitől hallott bogácsi és summás népdalokat kottára vetítette és 14 éves korában elvitte Kodály Zoltánhoz. A mester örömmel fogadta az ifjú tehetséget és élete végéig támogatta, szinte fogadott fiának tekintette. Magához vette a Magyar Tudományos Akadémia Népzenei Kutató Intézetébe tudományos munkatársnak. Élete végén pedig testamentumként neki adta át azt a keményfedelű kottatartót, amelyben a Bartókkal gyűjtött dokumentumokat őrizte. Neki adta át, mint a tárgyban legilletékesebbnek.

Tanító iskolái: Tükrös, Bicske, Bogács, Mezőkövesd és Budapest voltak. Itt különösen a Dózsa György népi kollégiumot kell kiemelni. Moszkvában a Csajkovszkijról elnevezett Zenei Főiskolán kitüntetéses diplomát szerzett zenetu-

Az emléktábla-avatáskor Víg Rudolf özvegye megköszönte a bogácsiaknak amiért méltán ápolják férje emlékét.

dományból és karvezetésből. Tudásait a Magyar Állami Népi Együttesben, a bogácsi Pávakörben hasznosította. Egy összeállításban az általa közölt 100 magyar népdalból 18-nak a címe alatt a szülőfalu Bogács neve szerepel. Majdnem 10 000 magyarországi cigány-népzenei felvétele van. 1976-ban Tokióban két nagylemeze nagydíjat nyert. Az indiai kormány hosszabb időre meghívta. Kereste a cigány népzenei forrást. Ő a cigányban a másik embert látta, akinek eltérő a zenei világa. Amikor Indira Gandhi Budapesten járt, meghívta őt és feleségét a fogadásra, utána egy szűkkörű megbeszélésre is. Az UNESCO ösztöndíjasaként Párizsban és Rómában járt. Előadásokat tartott Moszkvában, Kijevben, India sok városában. Oroszul és angolul jól beszélt. Megtanult cigányul. Sőt gépi adatfeldolgozó tanfolyamot is végzett, hogy a népdalok rendszerezésénél hasznosítsa.

Rudi! Ott fenn az égi mezőkön most figyelj az Újsorra! Most mártudjuk, hogy 1983. március 4-e óta ott fent tartózkodol. Május végén Miskolcon beszéltem Nagy Laci édesöccsével Ágh Istvánnal. Elújságotam neki, hogy szülőfalud önkormányzata Víg Rudolf-díjat alapított és azt Szent István napján adják át először. Nagyon megörült e híreknek. Gondolom Nagy Laci most fejezte be e jeles napon hozzád írt köszöntő versének felolvasását. Te nagyon jó néven vetted, mert a Dózsában mondtad: Nagy Laci nem festőművész, hanem költő lesz. Lett is, mégpedig Kossuth-díjas. Most pedig Ő így szól hozzád: No te bogácsi fiú (mert a kollégiumban így szólított) ülj modellt, megrajzollak! Biztos szóba került közös művek „A népek dalai” a világ legdemokratikusabb daloskönyve. Kelet-közép Európa fiataljai annak idején ezeket a dalokat hársogták.

Rudi! A 45-ös MADISZ vezetői közül már elment Fodor Júlia korelnöktársam. Síremlékén, a nyitott könyv egyik oldalán tanító, a másik oldalán az áll: könyvtáros. Tavaly temettük el-

nökünket Farmosi Imrét, aki élete művéért Eötvös-díjat kapott. Ahol te születted a mai Széchenyi utca 51-es számú ház falán mártól a szülőfalud lakossága által állított emléktábla áll a te tiszteletedre, a népzene kutatásban végzett munkád elismerésképpen. Emlékezetem szerint az utóbbi 70 évben Bogácson személynek nem állítottak emléktáblát.

Ezen az emlékezes napon itt van körünkben a téged nagy szeretettel fölnevelő és reád mindig büszke szerető Édesanyád. Özvegyed a legkisebb gyermekeddel, a reád oly nagyon hasonlító Zsuzsával él. Kővári Anna nemcsak szerető feleséged és gyermekeitek nevelő édesanyja, hanem segítőtársad is volt a munkádban. Emlékedet nagy tisztelettel és szeretettel ápolja. Eljött Magda húgod is. Katu húgod Luxemburbán él. Mind a hat élő gyermekeitek közül itt vannak a lányok. Tegnap a bogácsi és a veled kapcsolatos emlékeiket elevenítették fel. Anna lányod Palker Borbála nevű unokáddal jött el. Ti nem ismertétek egymást, mert temetésed után néhány nappal született. Kati lányod az Egyesült Államokból jött haza. A fiúk közül András, aki az Édes Anna című filmben is szerepelt Amerikából, Balázs és Miska Pestről gondolnak rád nagy szeretettel.

Rudi! 1945 nyarán a MADISZ-ban az akkori fiatalokat te megtanítottad egy nagyon szép népdalra. 1993. április 1-jén temetésed tizedik évfordulóján délben a 45-ös fiatalok unokái, dédunokái reád emlékezve szintén elénekelték e népdalt. Hangozzék most is fel – ott fenn ti is Nagy Lacival énekeljétek velünk – a most már Víg Rudolf-díjas bogácsi Pávakör tagjainak ajkáról; a Pávakör éneklie a „Tavaszi szél vizet áraszt” című népdalt. Az emlékező az emléktábláról leveszi a leplet.

(Elhangzott Bogácson, 1993. augusztus 21-én délelőtt 10 órakor. Víg Rudolf emléktáblájának avatásakor.)

Hegy Imre

Segítségükkel – víz, gáz, telefon

Ezekben a napokban a közműfejlesztési hitelek ügyében jönnek az ügyfelek az új bogácsi székházba

Október elsejétől új, korszerű, küllemében is impozáns székházba költözött a Bogács és Vidéke Takarékszövetkezet, amely hat délborsodi település, Bogács, Cserépfalu, Bükkzsérc, Szomolya, Tard és Cserépváralja közös „bankja”. Valamennyi településen kirendeltségük működik, a most átadott székházban például a földszinten kapott helyet a bogácsi kirendeltségük, az emeleten pedig a központ irodái.

Az új épület „megálmodója” az ÉSZAK-TERV Architectura Kft. volt, míg a műves kiviteli munka a Mezőkövesdi Építő Szövetkezetet dicséri.

Gál Mihályné, a takarékszövetkezet vezetője kérésünkre elmondta, hogy 320 millió

betétállományt kezelnek, a hitelállományuk pedig 200 millió forint. A valamennyi takarékszövetkezetre jellemző szolgáltatásaik mellett sajátos tevékenységük a vidék üdülőjellegeből adódóan a fizetővendégszolgálat.

Bogácson például 35 nyaraló vendégforgalmát bonyolítják, a szolgáltatásaik sorába tartozik a valutabeváltás is.

Emellett a térségben az úgynevezett támogatott hitelek felvételére van napjainkban igény, így ebben működnek közre. A közműfejlesztési hitelek víz-, gáz-, telefon- és szennyvízhálózat kiépítéséhez veszik fel éppen ezekben a napokban a takarékszövetkezet tagjai. E közműfejlesztési hitelek a működési területükön mintegy 2 ezer embert érintenek.

Magánvállalkozói igazolványt kaptak:

Név
Istvánfi László
Hornyikné Juhász Magdolna
Boidizsár Csaba
Répási Lászlóné
Boidizsár Zoltán
Simon Edit
Novák Ferenc
Törösné Péter Mária
Jankó Róbert

Beller Istvánné
Hócza Viktorné
Mikeszné Kovács Ildikó
Lénárt Győző
Angyai Attila
Horváth Gyuláné
Kiss Sándor
Lecsó Sándor
Verhóczy Teréz
Kovács István

tevékenységi kör
textil- és ruházati keresk.
bűfé-falatozó
autós mozi, bűfé-falatozó
parkolási díjbeszedő
üzletkötő, termékforgalmazó
fodrász
bűfé-falatozó
egyéb nem bolti kiskeresk.
természetgyógyász, úszás okt.,
egyéb nem bolti kisker.
ajándék, strandcikkárusítás
közúti áru fuvarozó
egyéb nem bolti kisker.
gépjárművezető-oktató, faáru-kereskedés
Etterem (vendéglátás)
egyéb nem bolti kisker.
bűfé
zöldség-gyümölcs ker.
ruházati kiskeresk.
egyéb nem bolti kisker.

telephely
vásároló
strandfürdő
hintóvölgy
parkoló
Jegenyesor u. 40.
Arany J. u. 3.
strandfürdő
Vörös Hadsereg u. 23.

Széchenyi u. 45.
strandfürdő
Jókai u. 46.
Ifjúság u. 10.
Ifjúság u. 10.
Táncsis u. 8.
Ifjúság u. 19.
parkoló
strandfürdő
Ady E. u. 4.
Széchenyi u. 31.

Anyakönyvi hírek

Születések:

Szülők neve:	gyermekük utóneve	szül. ideje
Szítai András Farkas Edit	András	1993. 04. 16.
Szítai Tibor Pusomai Erzsébet	Tibor	1993. 04. 21.
Farkas József Pusomai Angéla	Gyöngyi	1993. 04. 25.
Gyárfás Csaba Kovács Gabriella	Dávid	1993. 04. 26.
Szítai Jenő Kolompár Anna	József	1993. 05. 06.
Murányi János Merkl Mária	Réka	1993. 05. 07.
Rácz Vilmos Pusomai Mónika	Fruzsina	1993. 05. 17.
Verhóczy György Póta Erzsébet	Máté Milán	1993. 05. 25.
Prókai József Répási Júlianna Szilvia	Máté	1993. 05. 25.

Házasságot kötöttek:

Kovács Tibor és Farkas Ilona

Meghaltak:

Antal Gábor 73 éves
Berecz András 65 éves
Csorba Gáborné Csorba Teréz 83 éves
Csufor István 73 éves
Daragó István 71 éves
Farkas Tibor 60 éves
Nagy Elekné Sipos Erzsébet 81 éves
Nagy Gáborné Budai Mária 86 éves
Soós Józsefné Fekete Margit 63 éves
Szeberin Lajos 66 éves

Bogácsi Ósz

Bogács Község Önkormányzatának
lapja

Szerkeszti:

a Szerkesztőbizottság

Felelős kiadó:

Szajlai Sándor polgármester

Szedés: GARAMOND

Kiadványszerkesztő Stúdió

Eger, Tízeshonvéd u. 15.

Telefon: 36/312-631

Nyomás: Nyomdász BT

Eger, Petőfi Sándor u. 19.

Telefon: 36/313-859